

Århus Kommune
Miljøkontoret
Silkeborgvej 260
8230 Åbyhøj

MILJØ AFD.

Sag nr. 0370A
Bilag nr. 9

MILJØGODKENDELSE

For Århus Kommunale Værkers
varmecentral på Tværmarksvej i Risskov

Dato: 2. juni 1998

Godkendt:

Anders Maltha Rasmussen
ANDERS MALTHA
RASMUSSEN
Afdelingsleder

Lars Møller
LARS MØLLER
Ingeniør

Annonceres den 10. juni 1998

Klagefristen udløber den 8. juli 1998

Retsbeskyttelsesperioden udløber den 2. juni 2006

Søgsmålsfristen udløber den 10. december 1998

Miljøgodkendelse af listevirksomhed

i henhold til kap. 5 i lovbekendtgørelse nr. 625 af 15. juli 1997

Virksomhedens navn:	Varmecentral på Tværmarksvej, Risskov
Hovedvirksomhed, listebetegnelse:	Varmecentral, G1
Løbenummer:	G1-O51-6
Virksomhedens adresse og tlf.nr.:	Tværmarksvej 18, 8240 Risskov
Matr.nr.:	21 <u>cc</u> , Vejlbj by, Ellevang
Virksomheden ejes og drives af:	Århus Kommunale Værker Bautavej 1 8210 Århus V

DEL 1: GODKENDELSEN	1
DEL 2: MILJØTEKNISK BESKRIVELSE	7
1. Beliggenhed	7
2. Etablering	7
3. Indretning og drift	8
4. Renere teknologi	9
5. Forurening og forureningsbegrænsende foranstaltninger	9
6. Egenkontrol	11
DEL 3: VURDERINGER	13
1. Miljøteknisk vurdering	13
2. Hovedhensyn ved meddelelse af godkendelsen	15
3. Afledning af spildevand (miljølovens kap. 4)	15
DEL 4:	16
1. Underretning om afgørelsen	16
2. Klagevejledning	16
<u>BILAG:</u>	
1. Liste over sagens akter	
2. Oversigtsplan i 1:25.000	
3. Uddrag af kommuneplan	
4. Situationsplan, der viser varmecentralens placering på ejendommen	
5. Kælderplan	
6. Kedeletageplan	
7. Snit A-A, kedelhal	
8. Flowsheet for fyringsanlægget	
9. Tilslutningstilladelse til offentlig spildevandssystem af 15. juli 1997	
10. Supplerende oplysninger fra ÅKV vedrørende tilslutningstilladelse	
11. Lovgrundlag m.v.	
12. Klageregler	

DEL 1: GODKENDELSEN

På grundlag af oplysningerne i del 2, den miljøtekniske beskrivelse, godkender Natur- og Miljøkontoret i Århus Amt på amtsrådets vegne Århus Kommunale Værkers varmecentral på Tværmarksvej i Risskov.

Varmecentralen omfatter 2 stk. 18,6 MW varmtvandskedler og 1 stk. 9,3 MW varmtvandskedel. Den samlede kedeffect er således 46,5 MW, mens den samlede indfyrede effekt er ca. 53,3 MW.

Det er en forudsætning for godkendelsen, at de vilkår, der er anført nedenfor overholdes fra miljøgodkendelsens ikrafttræden.

Godkendelsen omfatter kun de miljømæssige forhold.

Hvis indretning eller drift ændres i forhold til det godkendte, skal dette i god tid meddeles tilsynsmyndigheden, som skal tage stilling til, om ændringen er godkendelsespligtig.

Miljøgodkendelsen er retsbeskyttet i 8 år. I den tid kan der kun meddeles påbud eller forbud, hvis forureningen eller den skadelige virkning deraf går ud over, hvad der er lagt til grund for godkendelsen.

Tilsynsmyndigheden kan dog til enhver tid revidere kontrolvilkårene for at forbedre egenkontrollen eller for at opnå et mere hensigtsmæssigt tilsyn.

Efter udløbet af 8 års perioden kan Århus Amt revidere vilkårene, når det er miljømæssigt begrundet, eller hvis der er udviklet renere teknologi eller bedre rensningsformer.

Århus Amt er tilsynsmyndighed for virksomheden.
Tilsynet udføres af amtets Natur- og Miljøkontor.

VILKÅR FOR MILJØGODKENDELSEN

Generelt

- A1 Et eksemplar af godkendelsen skal til enhver tid være tilgængelig på varmecentralen. Driftspersonalet skal være orienteret om godkendelsens indhold.
- A2 Varmecentralen skal indrettes og drives som beskrevet i den miljøtekniske beskrivelse, bortset fra de ændringer, der fremgår af nedenstående vilkår.
- A3 Ved uheld, der medfører forurening af omgivelserne eller indebærer risiko herfor, skal Århus Kommunale Værker straks underrette tilsynsmyndigheden derom.

A4 Ved ejerskifte skal tilsynsmyndigheden straks orienteres.

Indretning og drift

- B1 Under tanke og pumper med flydende råvarer og hjælpeoffer samt olieaffald og andet farligt affald skal der være et tæt opsamlingssted.
Opsamlingsstedet skal kunne rumme indholdet af den største beholder.
- B2 Det skal sikres, at der ved påfyldning af olie til varmecentralens olietanke ikke sker spild på jorden eller overløb fra tankene.
Påfyldningspladsen og installationer, der i forbindelse med oliepåfyldning kan give anledning til forurening, skal være under konstant overvågning under påfyldningen.
- B3 I forbindelse med prøveudtagning skal der udformes prøveudtagningssteder til kontrol af emission i afkastluften i varmecentralens røggasafkast.

Prøveudtagningsstederne skal udformes i overensstemmelse med Miljøstyrelsens luftvejledning, p.t. nr. 6/1990.

Støj

- C1 Varmecentralens eksterne støjbelastning må frem til 31. december 1999, ikke overstige de værdier, der er anført i nedenstående skema.
For grænseværdierne i område II, i perioderne lørdag (14-18), søn- og helligdage (07-18) og alle dage (18-22), samt alle dage (22-07), er der tale om lempelse på hhv 0.1 og 5.1 dB(A) i forhold til Miljøstyrelsens vejledende grænseværdier.
De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korrigerede lydniveauer i dB(A).
Virksomheden er placeret i et område, der er omfattet af lokalplan 125, delområde I. Området må kun anvendes til fjernvarmecentral med tilhørende lagerplads, samt til fritidsinstitutioner. Der fastsættes støjgrænser for området, der svarer til blandet bolig- og erhvervsbebyggelse.
De omkringliggende områder, der er mest belastet af støj fra centralen, er udlagt til åben /lav boligbebyggelse. Herunder delområde II, III, IV og V.

Støjgrænser gældende frem til 31. december 1999	Område I dB(A)	Område II dB(A)	Område III,IV og V dB(A)
Mandag-fredag (07-18) og lørdag (07-14)	55	45	45
Lørdag (14-18), søn- og helligdage (07-18) og alle dage (18-22)	45	40,1	40
Alle dage (22-07)	40	40,1	35
Spidsværdi (22-07)	55	50	50

Efter 1. januar 2000, må varmecentralens eksterne støjbelastning ikke overstige de værdier, der er anført i nedenstående skema.

Støjgrænser gældende fra 1. januar 2000	Område I dB(A)	Område II dB(A)	Område III,IV og V dB(A)
Mandag-fredag (07-18) og lørdag (07-14)	55	45	45
Lørdag (14-18), søn- og helligdage (07-18) og alle dage (18-22)	45	40	40
Alle dage (22-07)	40	35	35
Spidsværdi (22-07)	55	50	50

Støjgrænserne er fastsat ud fra Århus Kommunes kommuneplan for området. De omtalte områder er vist på bilag 3.

Luftforurening

- D1 Luftmængden i afkastet må ikke overstige 75.000 Nm³/h.
Luftstrømmen fra afkast skal være opadrettet.
- D2 Fra virksomhedens konvertering til fyring med gasolie og senest 1. januar 2000 må følgende emissionsgrænseværdier ikke overskrides:

Stof	Emissionsgrænseværdi
NO _x	450 mg/Nm ³
SO ₂	1700 mg/Nm ³
Støv	50 mg/Nm ³

- D3 Virksomhedens bidrag til luftforureningen i omgivelserne (immissionskoncentrationen) må ikke overskride de angivne grænseværdier (B-værdier):

Stof	B-værdi
NO _x (målt som NO ₂)	0,125 mg/m ³
SO ₂	0,25 mg/m ³
Støv (partikler mindre end 10µm)	0,08 mg/m ³

- D4 Virksomheden må ikke give anledning til et lugtbidrag på mere end 5 LE/m³ i omgivelserne.
Midlingstiden er 1 minut.
- D5 Virksomheden må ikke give anledning til væsentlige støvgener udenfor eget område.
Tilsynsmyndigheden vurderer, om generne er væsentlige.

Affald

- E1 Virksomhedens affald skal bortskaffes i overensstemmelse med Århus Kommunes anvisninger.
- E2 Hvis olie- og kemikalieaffald ikke bortskaffes via kommunal indsamlings- eller afleveringsordning, skal kopi af dispensation fra kommunen indsendes til tilsynsmyndigheden forud for bortskaffelsen.
- E3 Tømning af olieudskillere skal foretages i overensstemmelse med kommunens regulativ.

Kontrol af vilkår

F1 Kontrol af støjgrænserne

Århus Kommunale Værker skal inden 1. januar 2000 etablere støjdæmpende foranstaltninger, således at støjgrænserne er overholdt.

Århus Kommunale Værker skal inden 1. april 2000 dokumentere, at støjgrænserne gældende fra 1. januar 2000 er overholdt.

Dokumentationen skal udføres efter gældende vejledninger fra Miljøstyrelsen; p.t. nr. 6/1984, Måling af ekstern støj og nr. 5/1993, Beregning af ekstern støj fra virksomheder.

Målingen skal foretages, når virksomheden er i fuld drift.

Dokumentationen skal udføres af et målefirma, som er akkrediteret af DANAK eller godkendt af Miljøstyrelsen til "Miljømålinger - ekstern støj".

Dokumentationen skal straks efter, at den er modtaget, tilsendes tilsynsmyndigheden sammen med oplysninger om driftsforholdene under målingen.

Hvis støjgrænserne er overholdt, kan der kun kræves én årlig støjbestemmelse. Udgifterne hertil afholdes af Århus Kommunale Værker.

F2 Kontrol af luftforurening

Tilsynsmyndigheden kan bestemme, at Århus Kommunale Værker skal dokumentere, at grænseværdierne i vilkår D1, D2 og D3 er overholdt.

Målingerne skal foretages som præstationsmålinger.

Der skal foretages mindst 3 målinger af 1 times varighed. Målingerne kan evt. foretages samme dag.

Emissions- og immissionsgrænseværdierne (B-værdierne) anses for overholdt, når middelværdien af de 3 målinger overholder grænseværdien.

Dokumentationen skal udføres i overensstemmelse med gældende vejledning fra Miljøstyrelsen, p.t. nr. 6/1990, Begrænsning af luftforurening fra virksomheder.

Målingen skal foretages, når virksomheden er i fuld drift.

Dokumentationen skal udføres af et målefirma, som er akkrediteret af DANAK til at udføre luftkontrolmålinger.

Måleresultaterne skal straks efter, at de er modtaget, tilsendes tilsynsmyndigheden sammen med oplysninger om driftsforholdene under målingen.

Hvis emissions- og immissionsvilkårene er overholdt, kan der kun kræves én årlig måling. Udgifterne hertil afholdes af Århus Kommunale Værker.

F3 Kontrol af lugtbidraget.

Tilsynsmyndigheden kan bestemme, at Århus Kommunale Værker ved målinger skal dokumentere, at vilkåret for lugt (D4) er overholdt.

Målingen skal udføres af et målefirma, som er accepteret af tilsynsmyndigheden.

Målingen skal udføres i overensstemmelse med gældende vejledning fra Miljøstyrelsen p.t. nr. 4/1985, Begrænsning af lugtgener fra virksomheder.

Prøverne skal udtages, når virksomheden er i fuld drift. Der skal udtages mindst 3 lugtprøver fra afkast.

Måleresultaterne skal straks efter, at de er modtaget, tilsendes tilsynsmyndigheden sammen med oplysninger om driftsforholdene under målingen.

Beregningerne skal udføres med OML-metoden, idet der korrigeres for 1 minuts midlingstid ved multiplicering med $\sqrt{60}$.

Hvis vilkåret for lugt er overholdt, kan der kun kræves én årlig måling. Udgifterne til målingen afholdes af Århus Kommunale Værker.

Journalføring og kontrolrutiner

G1 Der skal føres journal over:

- eftersyn af fyringsanlæg, med dato for eftersyn, reparationer, justeringer og udskiftninger samt oplysninger om eventuelt forekommende driftsforstyrrelser.
- anvendte mængder af råvarer og hjælpestoffer, inklusive forbrug af olie.
- tid og varighed af driften.
- tidspunkter for kontrol i borebrønde omkring olietankanlæg og resultater af disse. Observeres der olieprodukter i borebrøndene, skal dette straks meddeles tilsynsmyndigheden.

Journalerne skal være tilgængelige for og på forlangende indberettes til tilsynsmyndigheden.

Journalerne skal opbevares hos Århus Kommunale Værker i mindst 3 år.

Rapportering

H1 Rapport med følgende oplysninger skal en gang årligt indberettes til tilsynsmyndigheden:

anvendte mængder råstoffer,
anvendte mængder hjælpestoffer,
producerede energimængder,
oplag af råstoffer pr. 1. januar,
oplag af hjælpestoffer pr. 1. januar,

Rapportering skal ske pr. 1. januar og være tilsynsmyndigheden i hænde inden 1. februar.

1. rapportering skal ske pr. 1. januar 1999.

DEL 2: MILJØTEKNISK BESKRIVELSE

Århus Kommunale Værker har den 20. december 1996 søgt om miljøgodkendelse af varmecentralen på Tværmarksvej 18, Risskov.

Beskrivelsen er udarbejdet på baggrund af ansøgerens oplysninger.

Ansøgningen er udarbejdet af Viggo Folmer Ingeniørfirma A/S for Århus Kommunale Værker.

1. BELIGGENHED

Beliggenheden fremgår af:

Bilag 2: Oversigtsplan i 1:25.000, der viser virksomhedens placering.

Bilag 3: Oversigtsplan i 1:10.000, med støjgrænser for lokalområderne.

Bilag 4: Situationsplan, viser virksomhedens placering på ejendommen.

UTM koordinater for varmecentralen er: Ø 575420, N 6229078.

Virksomheden er beliggende i byzone.

Virksomheden er placeret i et område, der er omfattet af Århus Kommunes lokalplan 125, delområde I. Området må kun anvendes til fjernvarmecentral med tilhørende lagerplads, samt til fritidsinstitutioner. Arealet er endvidere omfattet af Kommuneplan for Århus Kommune (delområde 15.06.09 BO).

2. ETABLERING

2.1 Eksisterende forhold

Der er tale om miljøgodkendelse af en eksisterende virksomhed.

Ansøgningen omfatter hele virksomheden, med undtagelse af et varmeveksleranlæg i kedelhallen. Varmeveksleranlægget er ikke omfattet af godkendelsen, da det er en særskilt og ikke godkendelsespligtig aktivitet drevet af en anden afdeling under Århus Kommunale Værker.

Det bemærkes dog, at støjvilkårene er gældende for hele varmecentralen inkl. varmeveksleranlægget.

3. INDRETNING OG DRIFT

3.1 Indretning

Virksomhedens indretning fremgår af bilagene;

- Bilag 5: Kælderplan
- Bilag 6: Kedeletageplan
- Bilag 7: Snit A-A, kedelhal
- Bilag 8: Flowsheet - Fyringsanlægget

3.2 Til- og frakørselsforhold

Til - og frakørsel til varmecentralen foregår ad indkørsler fra Stenagervej og Tværmarksvej.

Trafikbelastningen skønnes gennemsnitlig at blive:

- ca. 20 driftsvogne pr. dag
- maks. 3 tankbiler pr. dag i driftsperioder.

3.3 Art og forbrug af råvarer og hjælpestoffer

Varmecentralen er light-fueloliefyret. Ved maksimal belastning vil energiforbruget være 4470 kg light-fuelolie pr. driftstime.

Varmecentralens lager af light-fuelolie består af 1 stk. ståloliestanke med et tankvolumen på 150 m³. Olietanken er nedgravet og sandsynligvis etableret i år 1969/70. Endvidere findes der på grunden yderligere 2 stk. nedgravede 150 m³ ståloliestanke. Disse tanke er tømt, blændet af, og forbindelsen til fyringsanlægget er afskåret.

3.4 Procesforløb

Varmecentralen fungerer som reserve- og spidslastcentral på det lokale distributionsnet, og den kommer kun i drift ved driftsstop på andre centraler, problemer på kraftvarmesystemet eller om vinteren i vejrbedingede spidslastsituationer.

På varmecentralen er der installeret et vandbehandlingsanlæg for blødgøring af spædevand til distributionssystemet. I normal drift anvendes fjernvarmevand fra transmissionssystemet til spædevand, og vandbehandlingsanlægget er derfor installeret som et reserveanlæg.

Når varmecentralen er i drift, er hovedprocessen opvarmning af fjernvarmevand ved forbrænding af light-fuelolie i kedlerne.

Varmecentralens skorsten indeholder 3 isolerede røgrør, et for hver varmtvandskedel.

4. RENERE TEKNOLOGI

Varmecentralens kedler fyres i dag med Haahr Light fuelolie.

I forbindelse med planlagte miljømæssige forbedringer på varmecentralen påregnes omstilling til fyring med gasolie inden 1. januar 2000.

Emissionerne af såvel svovldioxid (SO₂), og kvælstofoxider (NO_x) og støv begrænses væsentligt efter omstilling til fyring med gasolie.

Spids- og reservelastcentralens funktion er at supplere/erstatte det kul- og biomasse-fyrede Studstrupværk, der er den primære leverandør af fjernvarme til området.

5. FORURENING OG FORURENINGSBEGRÆSENDE FORANSTALTNINGER

5.1 Luft

De væsentligste emissioner fra varmecentralen vil være NO_x og SO₂.

I ansøgningen og brev af 23. januar 1998 fra Viggo Folmer A/S er der oplyst blandt andet følgende om de nuværende og kommende emissioner fra anlægget:

	Nuværende brændsel, Haahr Light fuelolie	Efter overgang til Fyringsgasolie
Røggasmængde	Ca 67.600 Nm ³ /h	ca 63.000 Nm ³ /h
Røggastemperatur	180 °C	180 °C
NO _x -massestrøm (beregnet)	40,58 kg/h	15,7 kg/h
NO _x -emission (teoretisk)	600 mg/Nm ³	250 mg/Nm ³
SO ₂ -massestrøm (beregnet)	44,67 kg/h	4,3 kg/h
SO ₂ -emission (teoretisk)	660 mg/Nm ³	70 mg/Nm ³

På baggrund af oplysningerne er der blevet udført spredningsmeteorologiske beregninger på virksomhedens emissioner af NO_x og SO₂ efter OML-multi modellen.

Der er søgt godkendelse af virksomhedens skorsten med en højde på 50,0 m.

	Immission mg/m ³ Light fuelolie	Immission mg/m ³ Fyringsgasolie	B-værdier mg/m ³
Svovldioxid (SO ₂)	0,083	0,008	0,25
Kvælstofoxid (NO _x)	0,075	0,030	0,125

På baggrund af beregningerne efter OML- multimodellen kan det således konstateres, at varmecentralen med den nuværende skorsten på 50,0 m overholder Miljøstyrelsens vejledende B-værdier, både ved fyring med Haahr Light fuelolie og fremtidig fyring med fyringsgasolie.

Det vurderes, at varmecentralen med de brændselstyper, der anvendes i dag og fremover, ikke vil give anledning til støvgener uden for varmecentralens område. Der fastsættes desuagtet støvgrænser for luftafkastet via skorstenen.

5.2 Støj

De væsentligste støjkluder vurderes at være forbrændingsluftventilatorer til oliebrændere.

Støjgrænserne for de omkringliggende områder er fastlagt efter Århus Kommunes planlægning for områderne (kommuneplanrammer og lokalplan for området).

Beskrivelse af støjdæmpende foranstaltninger

Centralens 3 forbrændingsluftventilatorer er placeret i maskinrummet i bygningens kælder.

Kælderrummets væg og dækket over kælderen er udført af 200-300 mm tykke betonkonstruktioner. Der er ikke udført egentlige støjdæmpende foranstaltninger på varmecentralen.

Der er ved udarbejdelsen af ansøgning om miljøgodkendelse udført en overslagsberegning på støj fra centralen. Beregningen er udført efter den fælles nordiske beregningsmetode for eksternt støj fra virksomheder, Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1993.

Beregningerne viste, at centralen gav et eksternt støjniveau ved beboelse i boligområde vest for varmecentralen (område II), på 40,1 dB(A). Støjgrænserne fremgår af vilkår C1.

Med baggrund i ovennævnte beregning har Århus Kommunale Værker fået udarbejdet et løsningsforslag til støjreduktion på centralen, således at de vejledende grænseværdier kan overholdes. Støjdæmpningen kommer til at bestå af en lydsluse placeret på indersiden af luftindtagene i kælderrummet. Lydslusen vil endvidere dæmpe al anden støj, der kunne tænkes at trænge ud af luftindtagene.

Beregningerne viser, at centralen herefter vil give et eksternt støjniveau i skel ved beboelse i boligområde vest for varmecentralen (15.06.09 BO), på ca. 30,0 dB(A).

Endvidere har Århus Kommunale Værker søgt om midlertidig størrelsesmæssig (0,1 - 5,1 dB(A)) lempelse af de vejledende grænseværdier for støj i boligområde II, frem til etableringen af nye brændere i 1999.

5.3 Spildevand

På virksomheden frembringes følgende spildevandstyper:

- Sanitært spildevand
- Skyllvand fra blødgøringsanlægget, indeholdende kalk- og magnesiumsalte
- Spildevand fra rengøring

Ved normal drift sker der ingen afledning til kloak udover sanitært spildevand.

Bortskaffelse af spildevand

Spildevand fra centralen ledes til det offentlige spildevandssystem.

Den 15. juli 1997 har Århus Kommune, Magistratens 2 afdeling givet tilladelse til afledning af spildevand til det offentlige spildevandssystem (bilag 9). Tilladelsen er en stadfæstelse af tidligere gældende vilkår.

5.4 Affald

Århus Kommunale Værker har oplyst følgende om affaldstyper/restprodukter:

Alt bortskaffelse af affald foregår i henhold til Århus Kommunes regler om bortskaffelse af affald.

Der er primært tale om affald, der kan bortskaffes som dagrenovationen.

Der sker tørrensning af kedlernes fyrboks og røgrør. Asken køres til kontrolleret losseplads.

Olie- og kemikalieaffald fra rensning af olietanke eller lignende bortkøres til Kommunekemi.

6. **EGENKONTROL**

Da varmecentralen fungerer som reserve- og spidslastcentral, og forventes at køre maksimalt 100 timer pr. år, begrænses egenkontrollen til følgende:

Fyringsanlægget:

Fyringsanlægget er bemanded ved opstart. Under normal drift er det ubemanded. Driften styres fra Århus Kommunale Værkers driftsovervågningscentral via et SRO-anlæg (styring, regulering og overvågning). Eventuelle driftsforstyrrelser giver herunder alarm via SRO-anlægget. Afhjælpning af fejl og opstart af fyringsanlæggene sker ved et erfarent driftspersonale.

En gang om året foregår der serviceeftersyn og energikontrol på fyringsanlæggene udført af et servicefirma med oliebrændere som speciale.

Serviceeftersynet består af justering, rensning og evt. udskiftning af defekte dele samt en grundig indregulering af brændere baseret på målinger af sodtal, CO % og O₂ % samt røggastemperatur efter kedler. Det sker for at sikre optimal udnyttelse af

brændslet ved mindst mulig luftforurening.

Olietankanlægget:

Af hensyn til eventuel udsivning fra det nedgravede olietankanlæg er der flere steder på grunden udført borebrønde. For kontrol med eventuel begyndende udsivning fra tanke foretages der prøveudtag fra borebrønde mindst 2 gange årligt.

Ved siden af olietanken, der bruges i dag, ligger to 150 m³ nedgravede og afblændede olietanke for fuelolie.

DEL 3: VURDERINGER

1. MILJØTEKNISK VURDERING

1.1 Placering/fysisk planlægning

Trafikbelastningen på centralen skønnes at være:

- ca. 20 driftsvogne pr. dag
- maks. 3 tankbiler pr. dag i driftsperioder.

Trafikken til og fra centralen vurderes ikke at være til væsentlig gene for omgivelserne.

Spildevand tilledes det offentlige spildevandssystem.

1.2 Renere teknologi

Varmecentralens kedler fyres i dag med Haahr Light fuelolie.

I forbindelse med planlagte miljømæssige forbedringer på varmecentralen, påregnes omstilling til fyring med gasolie inden år 2000.

Emissionerne af såvel svovldioxid (SO₂), og kvælstofoxider (NO_x) og støv begrænses derved væsentligt.

1.3 Valg af rensningsforanstaltninger

Der udføres ingen form for rensning af røggasser og affaldsprodukter på varmecentralen.

1.4 Forurening

Varmecentralen var et eksisterende anlæg større end 50 MW, da Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 689 af 15. oktober 1990, om begrænsning af emissioner af svovldioxid, kvælstofoxider og støv fra store fyringsanlæg, trådte i kraft på ovennævnte dato. Derfor er varmecentralen ikke omfattet af bekendtgørelsens bestemmelser.

Natur- og Miljøkontoret vurderer dog, at varmecentralen efter den planlagte omfangsrige renovering og ændring af fyringsanlægget til fyring med gasolie, bør sidestilles med nye fyringsanlæg større end 50 MW. Derfor har Natur- og Miljøkontoret fundet det rimeligt at fastsætte emissionsgrænser for anlægget svarende til de vejledende emissionsgrænseværdier for nye fyringsanlæg større end 50 MW.

Natur- og Miljøkontoret forventer derfor, at Århus Kommunale Værker som beskrevet i ansøgning om miljøgodkendelse og brev af 23. januar 1998, har omstillet anlægget til fyring med gasolie inden 1. januar 2000, hvorefter emissionsgrænseværdierne i vilkår D2 skal overholdes.

Natur- og Miljøkontoret vurderer på baggrund af oplysningerne i ansøgningen om miljøgodkendelse, at det er sandsynliggjort, at varmecentralen vil kunne drives under overholdelse af Miljøstyrelsens vejledende B-værdier.

Natur- og Miljøkontoret vurderer endvidere på baggrund af oplysningerne i ansøgningen om miljøgodkendelse og brev af 27. juni 1997 fra Viggo Folmer A/S, at det er sandsynliggjort, at varmecentralen vil kunne drives under overholdelse af Miljøstyrelsens vejledende grænseværdier for støj, når den planlagte støjdæmpning er etableret.

Ved drift med varmecentralen i nattetimerne vil den vejledende natgrænseværdi på 35 dB(A) i område II, frem til etableringen af støjdæmpningen, således overskrides med 5,1 dB(A).

Men på grund af:

- at varmecentralen er en spids- og reservelastcentral
- at driftstiden forventes at være minimal (max. 100 timer om året)
- en vurdering af omkostningerne til etablering af midlertidige støjdæmpende foranstaltninger i forhold til det forventede udbytte heraf
- overskridelsens størrelse
- at amtet ikke har modtaget klager over støj fra varmecentralen

gives varmecentralen lempelse af støjvilkårene frem til 31. december 1999.

Varmecentralen kan således drives frem til 31. december 1999 uden gennemførelse af støjdæmpende foranstaltninger, så længe støjbelastningen ikke overskrider de grænseværdier der fremgår af skema 1 i vilkår C1.

Efter denne dato skal virksomheden overholde de vejledende grænseværdier, der er anført i skema 2 i vilkår C1.

Århus Amt har ikke modtaget henvendelser fra omkringboende angående gener fra centralens drift.

1.5 Affald

Alt affald bortskaffes i henhold til "Århus Kommunes regler for bortskaffelse af affald".

2. HOVEDHENSYN VED MEDDELELSE AF GODKENDELSEN

Det vurderes, at varmecentralen vil kunne drives under overholdelse af Miljøstyrelsens vejledende grænseværdier for støv, NO_x og SO₂.

Når varmecentralen er i drift, kan den give anledning til støjgener ved boliger i område II frem til ombygningen af anlægget i 1999.

Der er ved meddelelse af godkendelse på lempede vilkår især lagt vægt på de betragtninger, der fremgår af afsnit 1.4 vedrørende forurening.

Ved en helhedsvurdering af varmecentralen og dens forventede belastning af omgivelserne vurderes det, at varmecentralen vil kunne drives på stedet uden væsentlige længerevarende gener for omgivelserne.

Virksomhedens affald bortskaffes i overensstemmelse med gældende regler.

3. AFLEDNING AF SPILDEVAND (MILJØLOVENS KAP. 4)

Århus Kommune har d. 15. juli 1997 meddelt tilladelse i henhold til miljøbeskyttelseslovens kapitel 4 til afledning af spildevand til det offentlige kloaksystem på følgende vilkår:

“Sanitært spildevand (inkl. rengøringsvand) samt overfladevand fra tage og befæstede arealer tillades afledt til spildevandssystemet som hidtil uden særlige vilkår”.

DEL 4:

1. UNDERRETNING OM AFGØRELSEN

Følgende er underrettet om afgørelsen:
Viggo Folmer, Ingeniørfirma A/S,
Århus Kommunale Værker,
Miljøkontoret i Århus Kommune,
Embedslægeinstitutionen,
Arbejdstilsynet,
Danmarks Naturfredningsforening.

2. KLAGEVEJLEDNING

Miljøgodkendelsen kan *skriftligt* påklages til Miljøstyrelsen af

- ansøgeren,
- ankeberettigede myndigheder og organisationer, samt
- enhver der har en væsentlig, individuel interesse i sagens udfald.

En eventuel klage skal fremsendes til Århus Amt, Natur- og Miljøkontoret, som videresender klagen til Miljøstyrelsen sammen med det materiale, der er anvendt ved behandlingen af sagen.

Godkendelsen vil blive annonceret i Lokalavisen Århus Onsdag.

Klagefristen er 4 uger fra offentliggørelsen, hvilket betyder, at en klage skal være modtaget med posten eller personligt afleveret i Natur- og Miljøkontorets ekspeditionstid senest den på forsiden nævnte dato.

De vil straks få besked, hvis vi modtager en klage.

Tilsvarende vil De straks efter klagefristens udløb få besked, hvis vi ikke har modtaget nogen klager.

En klage over miljøgodkendelsen har ikke opsættende virkning på retten til at udnytte godkendelsen, medmindre Miljøstyrelsen bestemmer andet. Dette giver dog ingen begrænsninger i Miljøstyrelsens adgang til at ændre eller ophæve den påklagede godkendelse.

Udnyttelse af godkendelsen, inden en evt. klage er færdigbehandlet, kan dog kun ske, hvis de fastsatte vilkår er opfyldt.

Klagereglerne er gengivet i bilag 12.

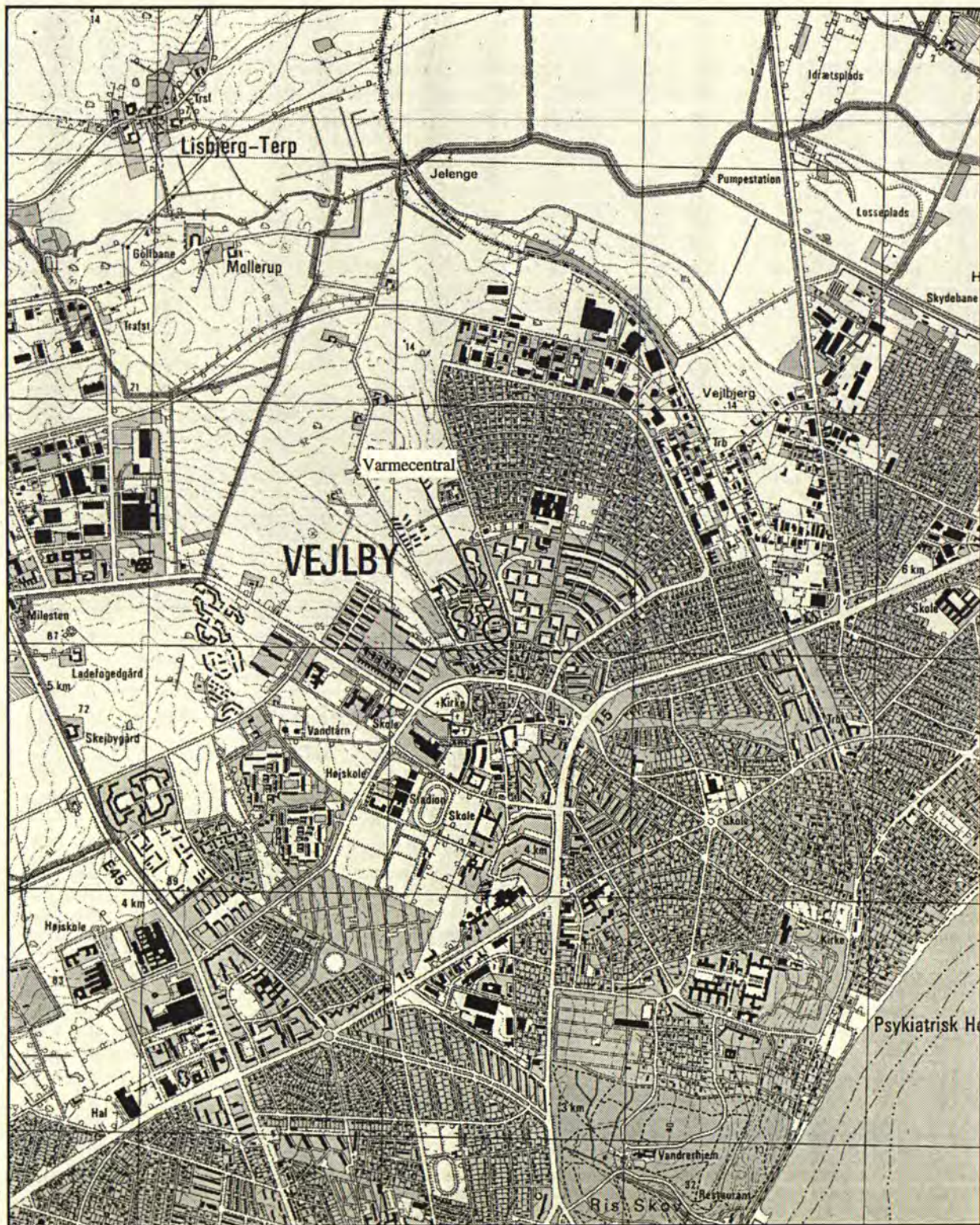
Et evt. søgsmål skal anlægges ved domstolene inden 6 måneder fra offentliggørelsen. Søgsmålsfristen er anført på forsiden.

LISTE OVER SAGENS AKTER

1. Ansøgning af 20. december 1996 fra Viggo Folmer, Ingeniørfirma A/S, på vegne af Århus Kommunale Værker, om miljøgodkendelse af Risskov Varmecentral, Tværmarksvej 18, 8240 Risskov.
2. Kommuneplanbestemmelser for Risskov området, (Århus Kommune, sammenskrevet 01.10.1996).
3. Århus Kommunes Lokalplan nr. 125 (maj 1982).
4. Brev af 27. juni 1997 fra Viggo Folmer, Ingeniørfirma A/S, på vegne af Århus Kommunale Værker, om "handlingsplan vedrørende støjforhold" og kloakforhold på Risskov Varmecentral, Tværmarksvej 8, 8240 Risskov.
5. Brev af 15. juli 1997 fra Århus Kommune, Magistratens 2. afdeling, vedrørende tilladelse til afledning af spildevand til det offentlige kloaksystem.
6. Brev af 23. januar 1998 fra Viggo Folmer, Ingeniørfirma A/S, på vegne af Århus Kommunale Værker, om "emissioner efter konvertering til gasolie" på Risskov Varmecentral, Tværmarksvej 8, 8240 Risskov.
7. Brev af 31. marts 1998 fra Viggo Folmer, Ingeniørfirma A/S, på vegne af Århus Kommunale Værker, om "udsættelse af frist for overholdelse af støjvilkår" på Risskov Varmecentral, Tværmarksvej 8, 8240 Risskov.

ÅRHUS AMT
NATUR OG MILJØ

RISSKOV VARMECENTRAL

Beliggenhed: Tværmærksvej 18, 8240 Risskov
UTM koordinat: ØST: 575420 NORD: 6229078
Liste nr.: **G1-O51-6**

Tilsynsmyndighed : Århus Amt

**Bilag nr.
2**

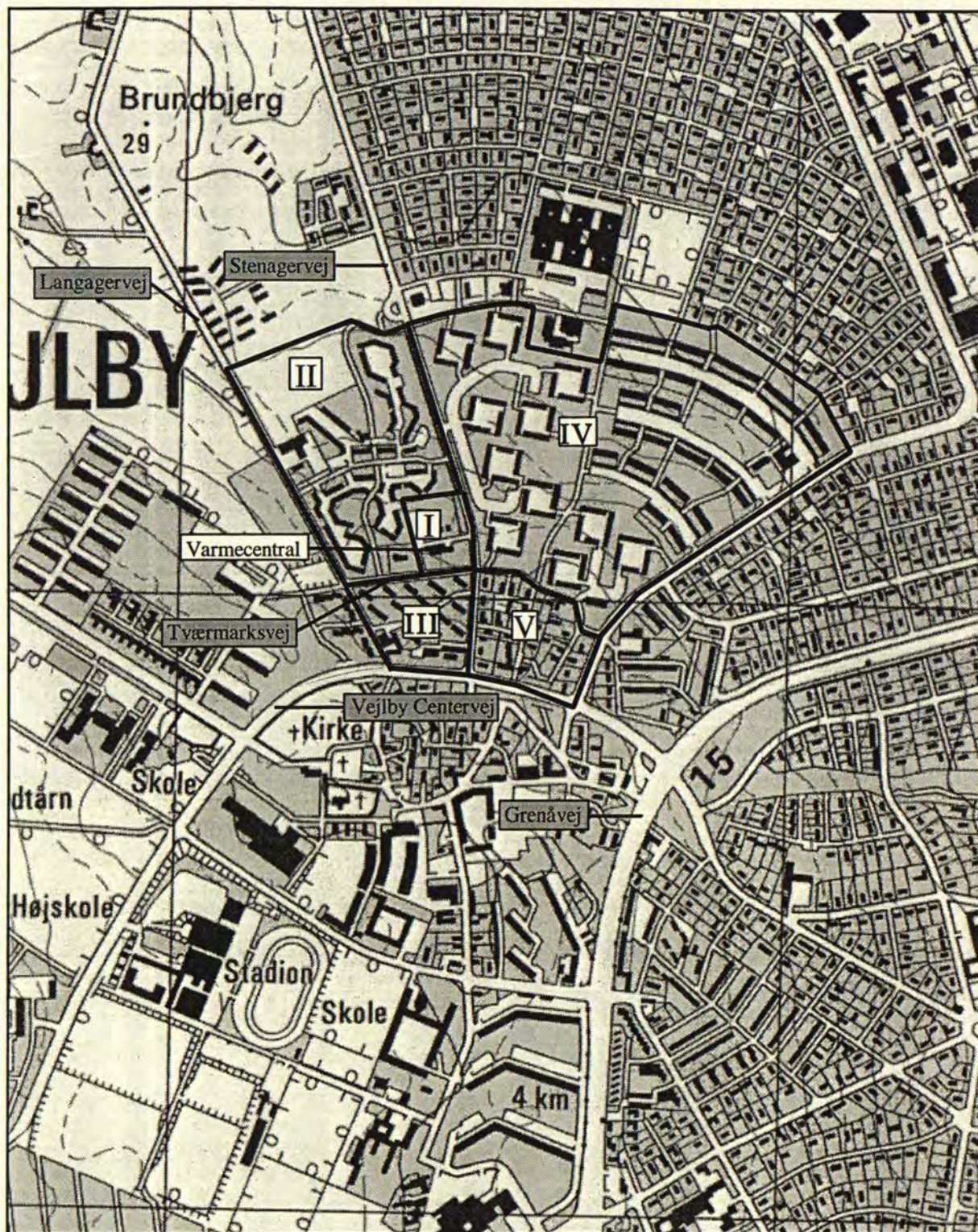
GI. kort: 1314 IV NØ

Mål: 1:25.000

Dato: 27.10.97

J.nr.: 8-76-1-751-21-97

ÅRHUS AMT
NATUR OG MILJØ

RISSKOV VARMECENTRAL

I : Område udlagt til fjernvarmecentral og fritidsinstitutioner.
II, III, IV og V : Områdetype 5, åben/lav boligbebyggelse

Tilsynsmyndighed : Århus Amt

Bilag nr.
3

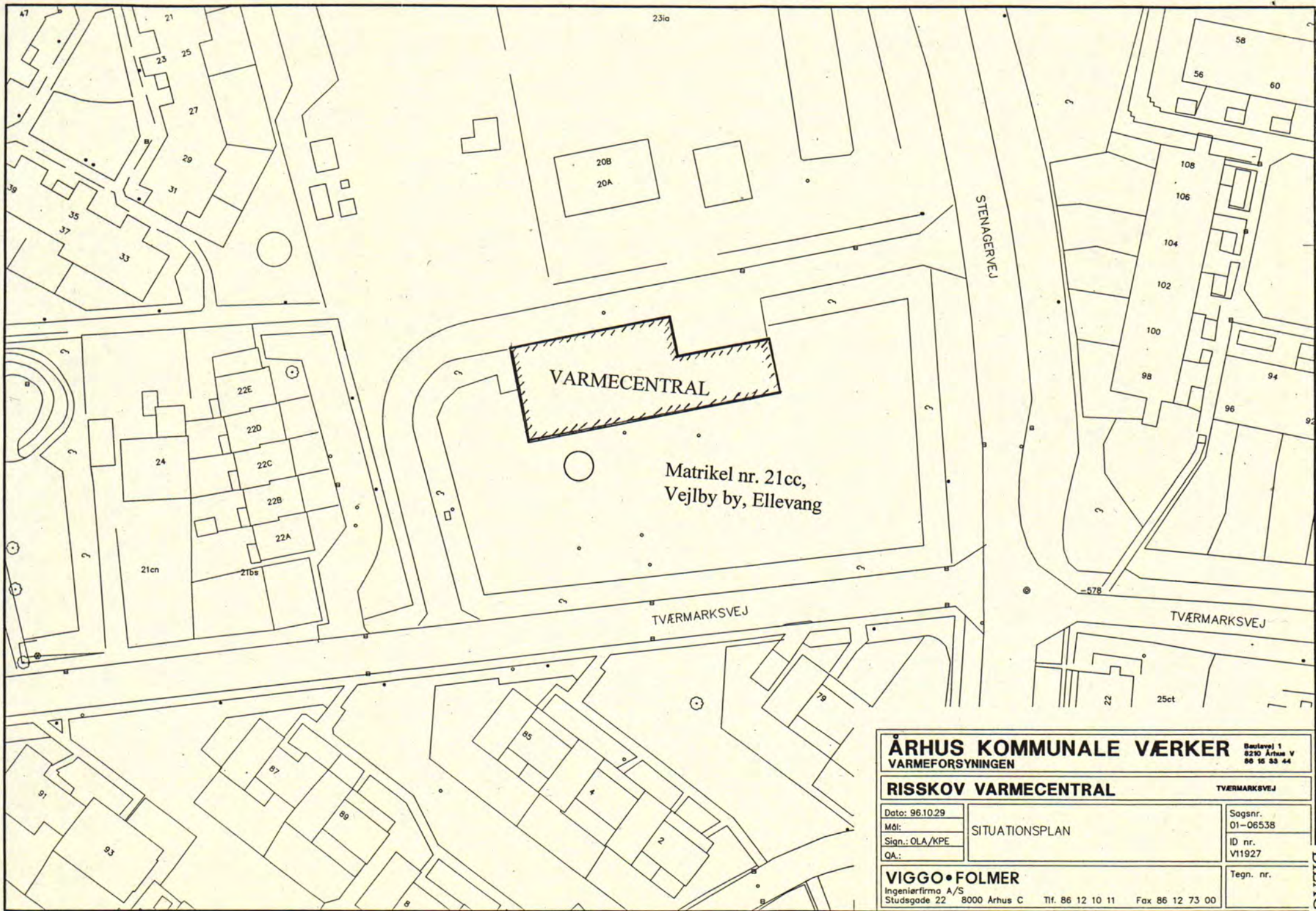
GI. kort: 1314 IV NØ

Mål: 1:10.000

Dato: 17.11.97

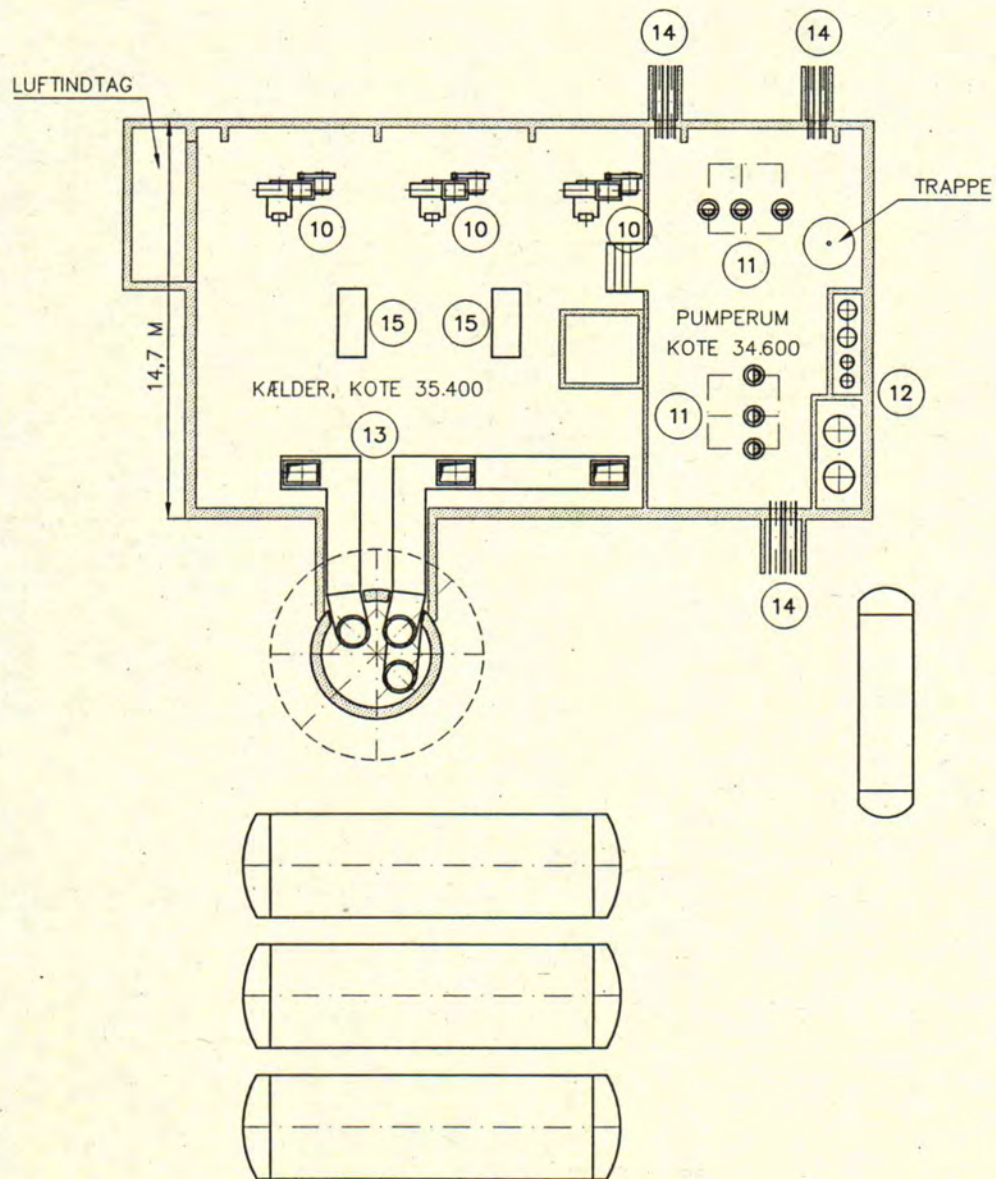
J.nr.: 8-76-1-751-21-97

ÅRHUS KOMMUNALE VÆRKER VARMEFORSYNINGEN		Bøvløvej 1 8230 Århus V 86 16 33 44
RISSKOV VARMECENTRAL		TVÆRMARKSVEJ
Dato: 96.10.29 Mål: Sign.: OLA/KPE QA:	SITUATIONSPLAN	Sagsnr. 01-06538 ID nr. V11927 Tegn. nr.
VIGGO•FOLMER Ingeniørfirma A/S Studsgade 22 8000 Århus C Tlf. 86 12 10 11 Fax 86 12 73 00		

- ⑩ Forbrændingsluftventilatorer
- ⑪ F.v. Cirkulationspumper.
- ⑫ Vandbehandlingsanlæg
- ⑬ Røggaskanaler
- ⑭ F.v. distributionsledninger
- ⑮ Olieunits

ÅRHUS KOMMUNALE VÆRKER
VARMEFORSYNINGEN

Bautavej 1
 8210 Århus V
 86 15 33 44

RISSKOV VARMECENTRAL

TVÆRMARKSVEJ

Dato: 96.07.30

Mål:

Sign.: OLA/KPE

QA:

ARRANGEMENT
 PLAN, KÆLDER

Sagsnr.
 01-06538

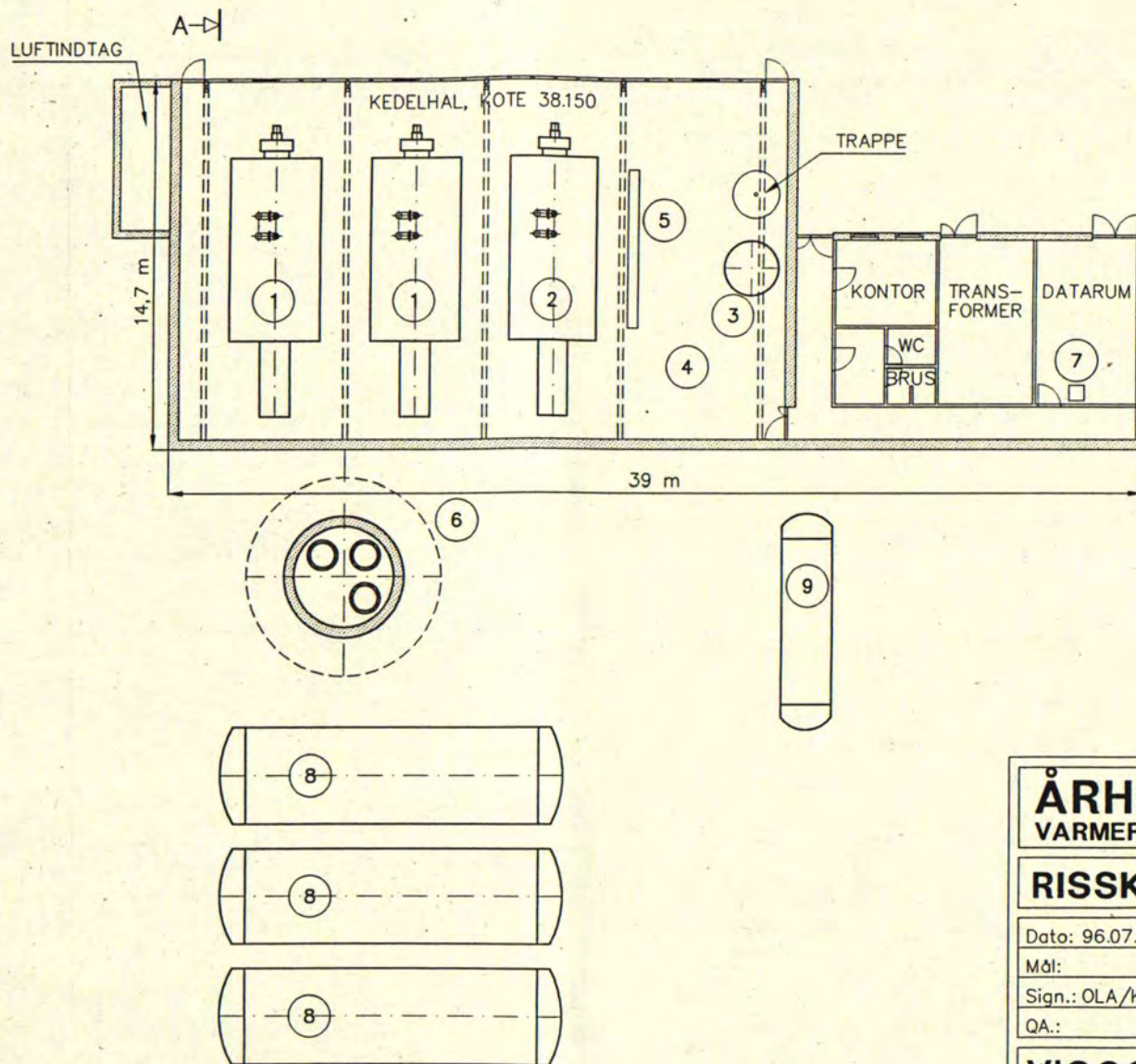
ID nr.
 V11904

VIGGO•FOLMER

Ingeniørfirma A/S
 Studsgade 22 8000 Århus C Tlf. 86 12 10 11 Fax 86 12 73 00

Tegn. nr.

- ① Oliefyret kedler, 16000 Mcal/h, 2 stk.
- ② Oliefyret kedel, 8000 Mcal/h, 1 stk.
- ③ Hydrofor, 15 m³.
- ④ F.v. Cirkulationspumper
- ⑤ Styretavler
- ⑥ Skorsten, 50 m.
- ⑦ EDB
- ⑧ Olietankanlæg, 150 m³, 3 stk.
- ⑨ Vandtank, 25 m³.

ÅRHUS KOMMUNALE VÆRKER

VARMEFORSYNINGEN

Bautavej 1
8210 Århus V
86 15 33 44

RISSKOV VARMECENTRAL

TVÆRMARKSVEJ

Dato: 96.07.30

Mål:

Sign.: OLA/KPE

QA.:

ARRANGEMENT
PLAN, KEDELETAG

Sagsnr.
01-06538

ID nr.
V11904

VIGGO•FOLMER

Ingeniørfirma A/S
Studsøgade 22 8000 Århus C

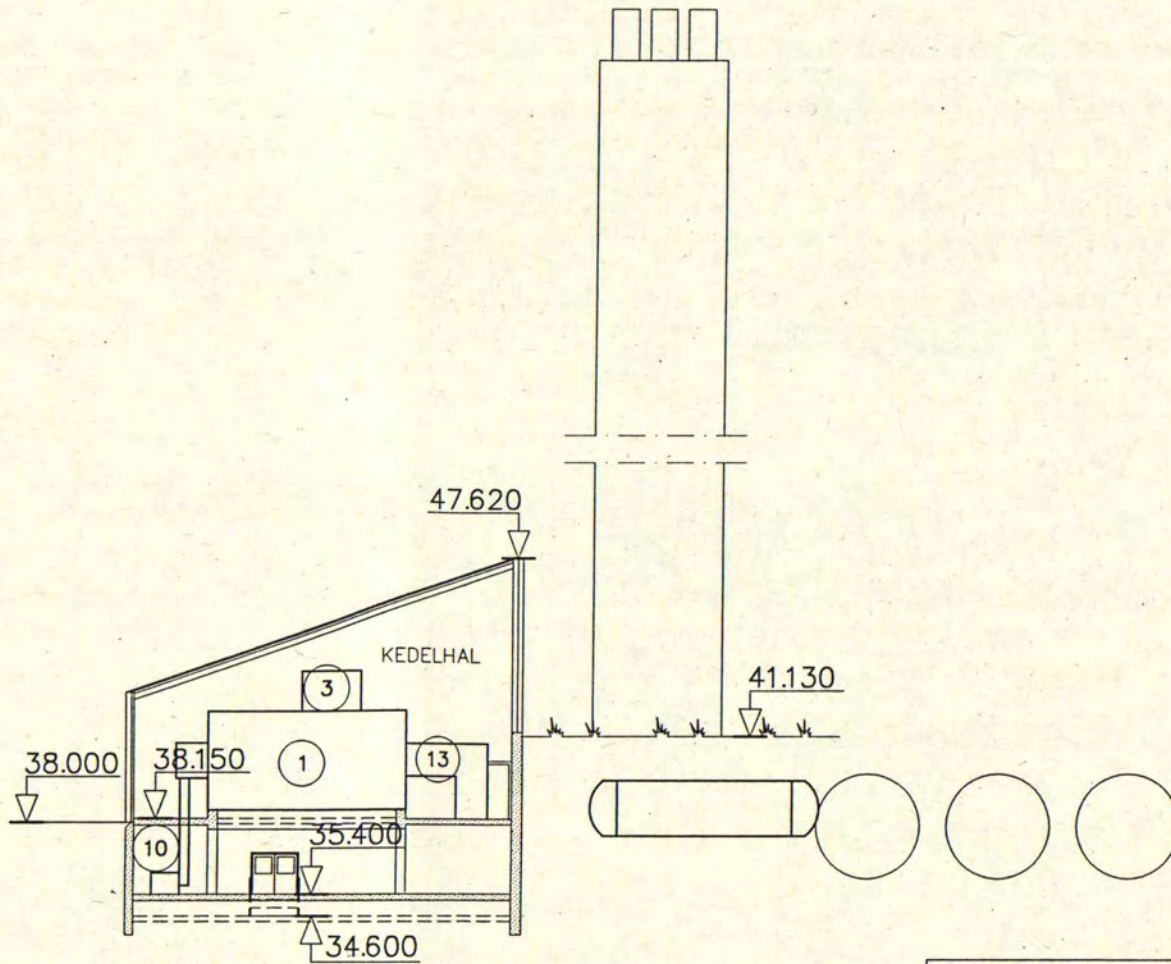
Tlf. 86 12 10 11

Fax 86 12 73 00

Tegn. nr.

A-▷

- ① Oliefyret kedler, 16000 Mcal/h.
- ③ Hydrofor, 15 m³.
- ⑩ Forbrændingsluftventilatorer
- ⑬ Røggaskanaler

ÅRHUS KOMMUNALE VÆRKER
VARMEFORSYNINGEN

Bautavej 1
 8210 Århus V
 86 15 33 44

RISSKOV VARMECENTRAL TVERMARKSVEJ

Dato: 96.07.30
 Mål:
 Sign.: OLA/KPE
 QA.:

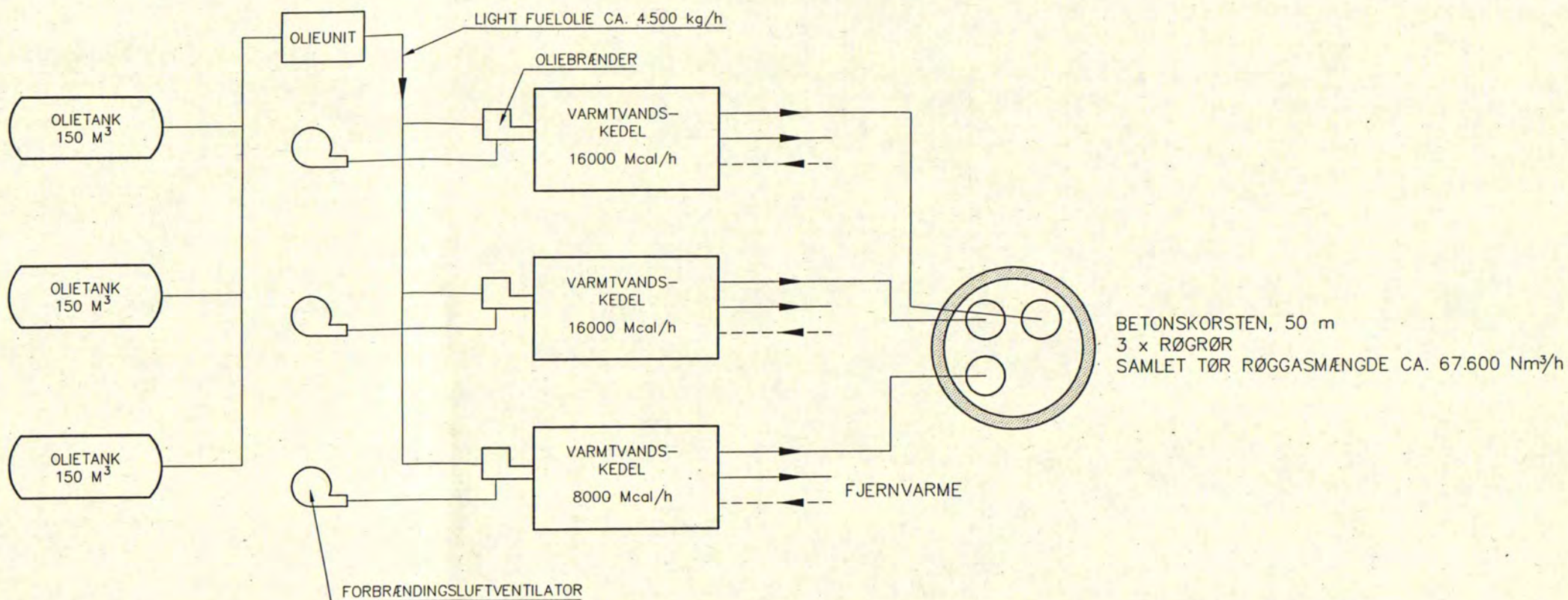
ARRANGEMENT
 SNIT A-A, KEDELHAL

Sagsnr.
 01-06538
 ID nr.
 V11904

VIGGO•FOLMER
 Ingeniørfirma A/S
 Studsgade 22 8000 Århus C Tlf. 86 12 10 11 Fax 86 12 73 00

Tegn. nr.

ÅRHUS KOMMUNALE VÆRKER
VARMEFORSYNINGEN

Bautavej 1
8210 Århus V
86 15 33 44

RISSKOV VARMECENTRAL

TVÆRMARKSVEJ

Dato: 96.11.15

Mål: -

Sign.: OLA/KPE

QA.:

FLWSHEET - FYRINGSANLÆGGET

Sagsnr.
01-06538

ID nr.
V11913

VIGGO • FOLMER

Ingeniørfirma A/S
Studsgade 22 8000 Århus C Tlf. 86 12 10 11 Fax 86 12 73 00

Tegn. nr.

Århus Amt
Natur og Miljø
Lyseng Allé 1
8270 Højbjerg

NATUR OG MILJØ

16 JULI 1997

Den 15. juli 1997

J.nr. 5-22-0501A

EHJ/LTo

Sagsbehandler Edel H. Jørgensen

Direkte tlf.nr. 8940 4525

Indkaldte ansøgninger om miljøgodkendelse af eksisterende, kommunalt drevne varmecentraler for fjernvarmeproduktion.

Miljøkontoret anmodede ved brev af 27. januar 1997 Århus Kommunale Værker om at redegøre nærmere for spildevandsafledningen fra varmecentralerne, såvel ved normal drift som i forbindelse med uheld.

Århus Kommunale Værkers svar af 3. marts 1997 vedlægges til orientering.

På det foreliggende grundlag kan tilladelse i henhold til miljøbeskyttelseslovens kapitel 4 til afledning af spildevand til det offentlige kloaksystem gives på følgende vilkår:

“Sanitært spildevand (incl. rengøringsvand) samt overfladevand fra tage og befæstede arealer tillades afledt til spildevandssystemet som hidtil uden særlige vilkår.”

Ovenstående gælder for følgende varmecentraler:

- Hasselager-Kolt Varmecentral, Kolt Skovvej 8	Sag 0312B	Deres j.nr. 8-76-1-751-16-97
- Beder Varmecentral, Byvej 10	Sag 0341B	Deres j.nr. 8-76-1-751-17-97
- Viby Varmecentral, Bjørnholms Allé 1 B	Sag 2867	Deres j.nr. 8-76-1-751-20-97
- Risskov Varmecentral, Tværmærksvej 18	Sag 2059	Deres j.nr. 8-76-1-751-21-97
- Skæring Varmecentral, Skæring Hedevej	Sag 1114A	Deres j.nr. 8-76-1-751-22-97
- Brabrand Varmecentral, Nordtoftsvej 5	Sag 2865	Deres j.nr. 8-76-1-751-23-97
- Højbjerg Varmecentral, Albert Naurs Vej 19-21	Sag 2866	Deres j.nr. 8-76-1-751-24-97
- Stautrup Varmecentral, Rugbjergvej 117	Sag 0274A	Deres j.nr. 8-76-1-751-25-97
- Skjoldhøj Varmecentral, Langøvænget 6	Sag 2869	Deres j.nr. 8-76-1-751-26-97
- Mårslet Varmecentral, Hørretvej 59	Sag 2868	Deres j.nr. 8-76-1-751-27-97
- Kystparken Varmecentral, Toftevej 11	Sag 0414B	Deres j.nr. 8-76-1-751-29-97
- Risskov Varmecentral, Jasminvej 27-29	Sag 0927A	Deres j.nr. 8-76-1-751-30-97
- Tilst Varmecentral, Vestervænget 4	Sag 0355A	Deres j.nr. 8-76-1-751-31-97

MILJØKONTORET
SILKEBORGVEJ 260
8230 ÅBYHØJ

TELEFON 8940 4403
TELEFAX 8940 4520

8-76-1-751-46-97
10(+1) PC

- Christiansbjerg Varmecentral, Brendstrupvej 35   Sag 1972   Deres j.nr. 8-76-1-751-32-97
- Århus Vest Varmecentral, Rydevænget 2   Sag 0448C   Deres j.nr. 8-76-1-751-33-97
- Hasle Varmecentral, Bispehavevej 12   Sag 2870   Deres j.nr. 8-76-1-751-34-97
- Åby Varmecentral, Thorsvej 8   Sag 0060B   Deres j.nr. 8-76-1-751-35-97

Det er oplyst, at der ikke er indlagt vand på Egå Varmecentral, Mejlbyvej 2A, sag 0501A, Deres j.nr. 8-76-1-751-28-97. For denne central gælder, at den er beliggende i landzone, og den givne zonetilladelse er udløbet. Århus Kommunale Værker har indledt sagsbehandling for forlængelse af den tidligere tilladelse.

For Solbjerg Varmecentral og Højbjerg Varmecentral vil der efterfølgende blive fremsendt tilladelse til spildevandsafledningen.

Kopi af nærværende brev sendes til Århus Kommunale Værker.

Med venlig hilsen

Edel H. Jørgensen
Edel H. Jørgensen
civilingeniør

1 bilag:

Kopi af brev fra Århus Kommunale Værker af 3. marts 1997.

0501A
S

**Århus
kommunale
værker**

Miljøkontoret
Silkeborgvej 260
8230 Åbyhøj

Sagsbehandler:
Poul Madsen, lokal 3126

Journal nr.:
09.00G01

3. marts 1997
PM/AR

**Ansøgning om miljøgodkendelse af eksisterende varmecentraier for fjernvarme-
produktion (spids- og reservelast).**

Som svar på Deres brev af 27/1 1997 skal det oplyses:

På alle vore varmecentraler renses kedlerne ved tørrensning som anført i miljøansøgningen under pkt. 19.

Der forekommer derfor ikke spildevand fra kedelrensningen.

Spildevandet i øvrigt ledes til det offentlige kloaksystem. Spildevandet består af spildevand fra almindelig rengøring som f. eks. gulvvask og sanitært spildevand fra toiletter.

Blødgøringsanlæggene har som omtalt under pkt. 6 kun været i drift i meget få timer, siden varmecentralerne blev ændret (ca. fra 1980-1990) fra at være produktionsenheder til at være reservecentraler, der sættes i drift, når det primære system fra Studstrupværket er faldet ud. Studstrupværket sørger under normale forhold for den nødvendige mængde spædevand til hele fjernvarmesystemet.

Der forekommer derfor kun meget lidt og i øvrigt rent spildevand fra blødgøringsanlæggene.

Ved en eventuel rørlækage på fjernvarmeledninger inde på varmecentralerne kan det forekomme, at udstrømmende fjernvarmevand løber i kloaknettet. Det samme vil i øvrigt kunne ske i alle huse med fjernvarmeforsyning.

8-76-1-751-46-97
10'

Samtlige varmecentraler er forsynet med alarmsystemer for tryksvigt på vandsiden, således at hvis der opstår lækager, vil der omgående blive alarmeret, og vore døgnbemandede vagter vil foretage aflukning, så udstrømmende vand til kloaknettet vil blive stoppet omgående.

Der er derfor ikke foretaget anden sikring mod, at udstrømmende fjernvarmevand kan løbe til kloaksystemet.

- . / . Tegninger over eksterne og interne kloakledninger er vedlagt i det omfang, de har kunnet fremskaffes på Bygningsinspektoraterne og egne arkiver.

Jeg håber, ovenstående oplysninger er tilstrækkelige til Deres behandling af sagen.
Ønsker De imidlertid yderligere oplysninger, bedes De kontakte ovennævnte sagsbehandler.

Med venlig hilsen

Poul Madsen
Poul Madsen

LOVGRUNDLAG m.v.

Lov om miljøbeskyttelse:

Lovbekendtgørelse nr. 625 af 15. juli 1997 af lov om miljøbeskyttelse.

Lov om planlægning:

Lovbekendtgørelse nr. 746 af 16. august 1994 om planlægning med senere ændringer.

Godkendelsesbekendtgørelsen:

Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 794 af 9. december 1991 om godkendelse af listevirksomhed (som ændret ved bekendtgørelse nr. 848 af 30. september 1994).

Risikobekendtgørelsen:

Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 520 af 5. juli 1990 om vurdering af sikkerhed i forbindelse med risikobetonede aktiviteter, der kan medføre et større uheld.

Godkendelsesvejledningen:

Miljøstyrelsens vejledning nr. 3/1993 om godkendelse af listevirksomheder.

Støjvejledningen:

Miljøstyrelsens vejledning nr. 5 og 6/1984 om ekstern støj fra virksomheder.
Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1993 om beregning af ekstern støj fra virksomheder.

Luftvejledningen:

Miljøstyrelsens vejledning nr. 6/1990 om begrænsning af luftforurening fra virksomheder.

Lugtvejledningen:

Miljøstyrelsens vejledning nr. 4/1985 om begrænsning af lugtgener fra virksomheder.

Affaldsforbrænding:

Miljø- og Energiministeriets bekendtgørelse nr. 41/1997 om affaldsforbrænding.

Spildevandsbekendtgørelsen:

Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 310 af 25. april 1994 om spildevandstilladelser m.v.

Affaldsbekendtgørelsen:

Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 581 af 24. juni 1996 om bortskaffelse, planlægning og registrering af affald.

Lovbekendtgørelse nr. 625 af 15. juli 1997 om miljøbeskyttelse.

Klagevejledning

Uddrag af lovbekendtgørelse nr. 625 af 15. juli 1997 om miljøbeskyttelse.

“Kapitel 11, klage.

§ 91. Medmindre andet fremgår af lovens bestemmelser, jf. dog § 92, kan kommunalbestyrelsens og amtsrådets afgørelser og beslutninger efter loven eller regler, der er fastsat med hjemmel i loven, påklages til ministeren.

Stk. 2. Bestemmelserne i § 78, stk. 1, finder tilsvarende anvendelse på afgørelser i klagesager.

§ 92. Ministeren kan fastsætte regler om, at afgørelser, der enkeltvis er af mindre betydning for miljøbeskyttelsen, ikke kan påklages til anden administrativ myndighed.

§ 93. Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen eller beslutningen er meddelt. Er afgørelsen eller beslutningen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen.

Stk. 2. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag.

§ 94. Klage indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen. Myndigheden sender umiddelbart efter klagefristens udløb klagen til ministeren ledsaget af den påklagede afgørelse eller beslutning og det materiale, der er indgået i sagens bedømmelse.

§ 95. En klage har opsættende virkning for et påbud eller forbud, medmindre klagemyndigheden bestemmer andet, jf. dog § 78.

Stk. 2. Når der efter § 78 er truffet afgørelse om, at et påbud eller forbud skal efterkommes straks, skal påbudet eller forbudet efterkommes, medmindre klagemyndigheden bestemmer andet.

§ 96. En klage over en tilladelse, godkendelse eller dispensation har ikke opsættende virkning, medmindre ministeren bestemmer andet. Ministeren kan fastsætte regler om, at visse godkendelser og tilladelser ikke må udnyttes inden for klagefristen, og at en klage skal have opsættende virkning.

Stk. 2. Bestemmelsen i stk. 1 indebærer ingen begrænsninger i klagemyndighedens adgang til at ændre eller ophæve en påklaget tilladelse, godkendelse eller dispensation.

§ 97. En klage over en ekspropriationsbeslutning har opsættende virkning, medmindre ministeren bestemmer andet.

§ 98. Kommunalbestyrelsens og amtsrådets afgørelser kan påklages af:

- 1) afgørelsens adressat, og
- 2) enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan påklage amtsrådets afgørelser, og amtsrådet kan påklage kommunalbestyrelsens afgørelser.

Stk. 3. Embedslægeinstitutionen kan påklage afgørelser efter kapitel 3, 4 og 5. Embedslægeinstitutionen kan endvidere tillægges klageret i regler, der udstedes i medfør af § 16.

Stk. 4. Ministeren kan fastsætte regler om eller bestemme, at afgørelser efter loven kan påklages af bestemte myndigheder i andre lande.

§ 99. Danmarks Naturfredningsforening kan påklage amtsrådets afgørelser efter kapitel 4 og 5.

Stk. 2. Danmarks Sportsfiskerforbund og Dansk Fiskeriforening kan påklage amtsrådets afgørelser efter kapitel 4 og 5 for så vidt angår spørgsmål om forurening af vandløb, søer eller havet.

Stk. 3. Greenpeace og Danmarks Havfiskeriforening kan påklage amtsrådets afgørelser efter kapitel 4 og 5 for så vidt angår spørgsmål om forurening af havet. Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark kan påklage amtsrådets afgørelser efter kapitel 4 og 5 for så vidt angår spørgsmål om forurening af vandløb og søer.

Stk. 4. Arbejderbevægelsens Erhvervsråd kan påklage kommunalbestyrelsens og amtsrådets afgørelser, når væsentlige beskæftigelsesmæssige interesser er berørt.

Stk. 5. Forbrugerrådet kan påklage kommunalbestyrelsens og amtsrådets afgørelser i det omfang, de er væsentlige og principielle.

§ 100. Lokale foreninger, der har beskyttelse af miljøet som hovedformål, kan påklage afgørelser, som foreningen har ønsket underretning om, jf. § 76.

Stk. 2. Lokale afdelinger af de organisationer, der er nævnt i § 99, er ikke omfattet af bestemmelsen i stk. 1.

§ 101. Søgsmål til prøvelse af afgørelser efter loven eller de regler, der fastsættes i medfør af loven, skal være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen eller beslutningen er meddelt. Er afgørelsen eller beslutningen offentligt bekendtgjort, regnes søgsmålsfristen dog altid fra bekendtgørelsen.

Stk. 2. Spørgsmål, der kan prøves af taksationsmyndighederne, jf. kapitel 8, kan ikke indbringes for domstolene, før Overtaksationskommissionens afgørelse foreligger.

Stk. 3. Søgsmål om ekspropriation efter denne lov anlægges ved den landsret, under hvilken ejendommen er beliggende.”

LISTE OVER GODKENDELSESPLIGTIG VIRKSOMHED

- A. Fremstilling, forarbejdning, overfladebehandling af jern, stål, metal, træ og plast**
1. Jernværker, stålværker, metalværker, stålvalseværker. (a)
  2. Jernstøberier, stålstøberier, metalraffinerier, industrielle metalstøberier, metal-smelterier dog med undtagelse af guld- og sølvsmedier. Udvinning af metaller af kabler m.v. (a)
  3. Galvanisering, varmforzinkning, anodisering og elektropolering.
  4. Støvfrembringende overfladebehandling, herunder slibning, sandblæsning og pulverlakering af emner af jern, stål eller metal, når det støvfrembringende indendørs produktionsareal er på 10 m² eller derover.
Overfladebehandling af emner af jern, stål og metal, herunder undervognsbehandling samt af træ eller plast med en kapacitet til forbrug af opløsningsmidler på 6 kg pr. time eller derover.
  5. Stålskibsværfter og flydedokke.
  6. Virksomheder i øvrigt med forarbejdning af jern, stål eller metaller med et hertil indrettet produktionsareal på 1.000 m² eller derover.
  7. Akkumulatorfabrikker og kabelfabrikker. (a)
  8. Elektrotekniske virksomheder for fremstilling af transformatorer eller trykte kredsløb.
- B. Forarbejdning af visse råstoffer m.v.**
1. Cementfabrikker, kalkværker, kridtværker og molerværker. (a)
  2. Cementstøberier, betonstøberier og betonblandere med en årlig produktion på 20.000 tons eller derover.
  3. Glasværker og mineraluldsfabrikker. (a)
  4. Teglværker, som ikke er placeret ved indvindingsstedet, samt anlæg for fabrikation af klinker, glaserede rør eller kalcinering af flint.
  5. Fremstilling af bygningselementer af overvejende mineralske råmaterialer.
- C. Indvinding og behandling af mineralolie, mineralolieprodukter, asfalt og naturgas**
1. Anlæg for indvinding eller raffinering af mineralolie, herunder på de kystnære dele af søterritoriet. (a)
  2. Anlæg for indvinding, lagring, behandling eller oparbejdning af naturgas, herunder på de kystnære dele af søterritoriet. (a)
  3. Lagre af flydende gas (kulbrinter) på 100 m³ eller derover. Ikke-nedgravede oplag af mineralolieprodukter på 10.000 m³ eller derover.
  4. Asfaltfabrikker og anlæg til fremstilling af vejmaterialer med en produktionskapacitet på 10 tons i timen eller derover bortset fra kold forarbejdning af rene stenmaterialer. (a)
  5. Tagpapfabrikker (a)
  6. Tjæredestillationsanlæg. (a)
- D. Kemisk fabrikation, limfabrikation m.v.**
1. Anlæg for fremstilling af organiske eller uorganiske produkter, mellemprodukter eller kemiske stoffer og oplag af disse, hvis oplaget eller driften af anlægget skønnes at indebære risiko for væsentlig forurening i omgivelserne, herunder i forbindelse med uheld. (a)
  2. Petrokemisk industri. (a)
  3. Kunstgødningsfabrikker. (a)
- 4. Fremstilling af lægemidler. (a)**
5. Anlæg for fremstilling af farvestoffer, tilsætningsstoffer eller hjælpestoffer, herunder til levnedsmiddelindustrien, med en samlet årlig produktionskapacitet på 3.000 tons eller derover.
  6. Anlæg for fremstilling, aftapning og pakning af bekæmpelsesmidler. (a)
  7. Sæbefabrikker, vaskemiddelfabrikker og rengøringsmiddelfabrikker med en årlig produktionskapacitet på 5.000 tons eller derover.
  8. Anlæg for fremstilling af farver, lak eller lim med en årlig produktionskapacitet på 3.000 tons eller derover. (a)
  9. Virksomhed for presning, ekstrudering eller fiberarmring af plastvarer med kapacitet til et forbrug af færdigreageret plast på 100 kg/dag eller derover.
  10. Fremstilling af skumplast og andre polymere materialer, når produktionskapaciteten er 100 kg/dag eller derover. (a)
- E. Opbejdning af vegetabiliske råvarer, foderstofproduktion og trykkerier**
1. Cellulosefabrikker, papirfabrikker og papfabrikker. (a)
  2. Træimprægneringsanstalter. (a)
  3. Rotations-, off-set-, serigrafiske trykkerier, bogtrykkerier samt trykkerier på papirvare-, kartonnage- og plastfabrikker, med kapacitet for et forbrug af opløsningsmidler på 6 kg/time eller derover.
  4. Sævværker med kapacitet for en årlig produktion af råtræ på 50.000 kubikmeter fast masse (Kfm) eller derover af nåletræ eller 10.000 Kfm eller derover af løvtræ eller med en samlet årlig kapacitet for produktion af nåle- og løvtræ på 50.000 kubikmeter fast masse (Kfm) eller derover. Anlæg for fremstilling af finerplader eller fiberplader.
  5. Gummivarefabrikker med en årlig produktionskapacitet på 1.000 tons eller derover.
  6. Tekstilblegerier og tekstilfarverier.
  7. Oliemøller og andre anlæg for raffinering eller behandling af vegetabiliske olier bortset fra margarinefabrikker. (a)
  8. Anlæg for foderstofproduktion med en kapacitet for færdigvarer på 6 tons i timen eller derover. Grønttørring og grøntpilleproduktion. (a)
  9. Møllerier.
  10. Brødfabrikker og engrosbagerier med en årlig produktionskapacitet på 5.000 tons eller derover.
  11. Bryggerier og mineralvandsfabrikker med en årlig produktionskapacitet på 150.000 hl eller derover. Maltfabrikker med en årlig produktionskapacitet på 10.000 tons eller derover.
  12. Spritfabrikker og gørfabrikker. (a)
  13. Kartoffelmelsfabrikker og stivelsesfabrikker.
  14. Sukkerfabrikker. (a)
- F. Opbejdning af animalske råvarer**
1. Slagterier med årlig slagtning af 10.000 tons kreaturer og/eller svin eller 5.000 tons fjerkræ. (a)
  2. Virksomheder for fremstilling af kødkonserver eller dybfrosne kødvarer, alle med en årlig produktionskapacitet på 2.000 tons eller derover.
  3. Kødfoderfabrikker, herunder bemelsfabrikker, blodmelsfabrikker, blodplasmafabrikker og fjeremelsfabrikker. (a)

4. Garverier. (a)
5. Mejerier med kapacitet til behandling af en årlig indvejet mængde mælk på 150.000 tons eller derover. Virksomheder for fremstilling af ost eller ostepulver, konsumisfabrikker og tørmælksfabrikker, når de nævnte virksomheder har en produktionskapacitet til behandling af en årlig indvejet mængde mælk på 30.000 tons eller derover.
6. Fiskemølsfabrikker. (a)
7. Virksomheder i øvrigt for fremstilling af skaldyrs- eller fiskeprodukter, herunder konserverede og dybfrosne produkter, med en årlig produktionskapacitet på 3.000 tons eller derover.
8. Anlæg for tørring eller formaling af søsterskaller. (a)

G. Kraft- og varmeproduktion

1. Kraftværker og varmeproducerende anlæg med en indfyret effekt på mere end 50 MW, herunder gasturbine- og gasmotoranlæg. (a)
2. Kraft- eller varmeproducerende anlæg med en indfyret effekt mellem 1 og 5 MW, der helt eller delvis er baseret på faste biobrændsler.
3. Kraft- eller varmeproducerende anlæg med en indfyret effekt på mellem 5 og 50 MW, herunder gasturbine- og gasmotoranlæg.

H. Motorbaner og flyvepladser

1. Motorbaner og knallerbaner samt køretekniske anlæg bortset fra lukkede øvelsespladser, der udelukkende benyttes til den indledende praktiske køreundervisning. (a)
2. Lufthavne og flyvepladser. (a)

I. Svine- og fjerkræfarme samt dambrug

1. Svinefarme og fjerkræfarme med kapacitet for mere end 250 dyreenheder, beregnet på grundlag af gødningsproduktionen svarende til gødning fra en malkeko af stor race uden opdræt.
2. Saltvands- og ferskvandsdambrug - bortset fra åledambrug med fuld recirkulering. (a)

J. Anden listevirksomhed

1. Industriel fremstilling af protein, pektin eller enzymer. (a)
2. Virksomheder, der er omfattet af pligten til at indhente godkendelse af produktion med anvendelse af genetisk modificerede organismer i medfør af lov om miljø og genteknologi. (a)
3. Virksomheder med anmeldelsespligtige aktiviteter omfattet af § 5 i den til enhver tid gældende bekendtgørelse om vurdering af sikkerheden imod følgerne af større uheld. (a)
4. Krematorieanlæg.
5. Udendørs skydebaner.
6. Forlystelsesparker.

K. Affald, oplagring, deponering, behandling, destruktions- og genbrug m.v.

1. Anlæg for oparbejdning eller destruktions af affald af kemikalier, opløsningsmidler eller rensningsmidler og anlæg for destruktions af affald fra kemisk industri. (a)
2. Anlæg for behandling eller oparbejdning af affald samt nedknusning af affald. Anlæg for oplagring eller deponering af affald, herunder containerpladser med flere end 4 containere, fyldpladser, lossepladser og specialdepoter samt modtagestationer eller modtagepladser for olie- eller kemikalieaffald. (a)
3. Anlæg for oparbejdning, afbranding eller destruktions af spildolie eller andet affald af raffinaderiprodukter. (a)
4. Behandlings- og deponeringsanlæg for forurennet

jord. (a)

5. Ophugningsanlæg, herunder bilophugning.
6. Omlastestationer med en kapacitet for daglig tilførsel af affald på 30 tons eller derover.
7. Anlæg for oplagring, behandling eller oparbejdning af husdyrgødning, herunder husdyrgødningskomposteringsanlæg og biogasanlæg med en kapacitet for daglig tilførsel af gødning og/eller vegetabilsk affald på 30 tons eller derover.
8. Komposteringsanlæg i øvrigt med kapacitet for tilførsel af organisk affald på 100 tons årligt eller derover - bortset fra husdyrgødning.
9. Affaldsforbrændingsanlæg. (a)